

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1” ได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง มีสถานศึกษาจำนวน 149 แห่ง จำนวน 1,600 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) สถานศึกษาขนาดเล็กนักเรียน 1-120 คน จำนวน 62 แห่ง ครู 318 คน
- 2) สถานศึกษาขนาดกลางนักเรียน 121-300 คน จำนวน 54 แห่ง ครู 527 คน
- 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่ นักเรียน 301 คนขึ้นไป จำนวน 33 แห่ง ครู 769 คน

รวมผู้บริหาร 149 คน ครู 1,451 คน รวมประชากรทั้งหมด 1,600 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นการสุ่ม และกำหนดให้ผู้ใช้ข้อมูลแต่ละชั้นโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ดังปรากฏจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างในตาราง 1 (รายละเอียดภาคผนวก ค)

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในโรงเรียนแต่ละขนาด

โรงเรียนขนาด	จำนวนโรงเรียน		จำนวนครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	62	52	338	60
กลาง	54	48	557	99
ใหญ่	33	28	705	149
รวม	149	128	1,600	308

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 แบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 8 ด้าน คือการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967) (Best & Kahn, 1993, p. 246) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 10 ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า เงินเดือน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหาร สภาพการทำงาน และการนิเทศ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967) (Best & Kahn, 1993, p. 246) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการทำงานระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการทำงานระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการทำงานระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการทำงานระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการทำงานระดับน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน เป็นตัวแปรต้น 8 ด้าน ได้แก่ (1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (2) การบริการที่ดี (3) การพัฒนาตนเอง (4) การทำงานเป็นทีม (5) การคิดวิเคราะห์ (6) การสื่อสารและการจูงใจ (7) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (8) การมีวิสัยทัศน์ ตัวแปรตาม ความพึงพอใจในการทำงานของครู 10 ด้าน ได้แก่ (1) ความสำเร็จในการทำงาน (2) การได้รับการยอมรับนับถือ (3) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (4) ความรับผิดชอบ

(5) ความก้าวหน้า (6) เงินเดือน (7) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน
(8) นโยบายและการบริหาร (9) สภาพการทำงาน (10) การนิเทศงาน

2) สรุปรอบแนวคิด หรือขอบเขตในการวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิดหรือขอบเขตในการวิจัย

4) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบปรับปรุง และแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (content) โดยใช้เทคนิค IOC (index of item objective congruence) (ภาคผนวก ค) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

(1) ดร.นุสินธ์ รุ่งเดช	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1
ด้านสถิติวิจัย
(2) นางอรรรณ ตั้งจิตพิทักษ์	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2
ด้านความตรงของเนื้อหา
(3) นายณรงค์ บุรณะศรีศักดิ์	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1
ด้านการวัดผลประเมินผล
(4) นายปัญญา สิทธิพล	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดบางแสม
ด้านภาษาไทย
(5) นางสาวนัฐนันท์ สวรรณเจริญ	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนสิทธิสุนทรอุทิศ
ด้านภาษาไทย

2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียนๆ ละ 6 คน จำนวน 30 คน ได้แก่ โรงเรียนวัดบึงน้ำรักษ์ โรงเรียนวัดจระเข้ข้อย โรงเรียนสุเหร่าปากคลอง 20 โรงเรียนสิทธิสุนทรอุทิศ และโรงเรียนบึงสิงโต

3) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202–204) “สัมประสิทธิ์แอลฟา” (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 บันทึกลงเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เพื่อขอให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.3.2 นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.3.3 การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเอง

3.3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์

3.3.5 ถ้ายังไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยนัดกลับมารับแบบสอบถามด้วยตนเองหลังจาก 1 สัปดาห์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบจำนวน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

3.4.3 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครู โดยใช้ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3.4.4 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์เป็นส่วน 2 คือ

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3.4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3.4.6 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลของ บุญชม ศรีสะอาด (2535, หน้า 100)

ส่วนที่ 1 การแปลความหมายของคะแนน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนโดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ด้านสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้ (Best, 1993, p. 246)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 การแปลความหมายของคะแนน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนโดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการทำงานของครูไว้ดังนี้ (Bes, 1993, p. 246)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับน้อยที่สุด

3.4.7 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (correlation) ของสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

3.4.8 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์คือ สมรรถนะของผู้บริหาร ทั้งโดยรวมและตัวแปรรายด้านกับความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ค่าข้อมูลโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540, หน้า 348-349)

ค่ามากกว่า	± 0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าระหว่าง	± 0.30 ถึง 0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าต่ำกว่า	± 0.30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

เครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ คือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตามกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองตรงกันข้ามกัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.4.9 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยใช้วิธีแบบเป็นขั้นตอน (stepwise) เพื่อหาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

3.5.1 ความถี่และค่าร้อยละ

3.5.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

3.5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมอจะเซิงเทรา เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

3.5.4 วิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเซิงเทรา เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบเป็นขั้นตอน (stepwise)

สำนักวิทยบริการฯ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์